

ZOON

S T I J N D E V I L L É

Z O O N

1.

kom maar jongen
kom maar zeg ik
kom maar hier
in moekes armen

ik nijp zijn keel toe
en ik zeg
't is beter zo
wees gerust, 't is beter zo
zijn lijf dat
tegenwringt en hikt
en roept, zijn
nagels die zich schrap zetten
en ik die nijp,
kom –
nijpen maar, zijn rug
tussen mijn benen
de kop die rukt en draait
en hapt
zijn scherpe beet –

bij elke graai nu
van zijn poten
kermt het beest van pijn
het open vlees
het bloed over de zetel
't is beter zo, 't is beter zo

zijn onderlijf geheel
vaneengereten door de auto
hij wringt en snokt
slaat mij met zijn poten

mijn lijf erop
ik lig te vechten
met mijn hond
kom nu jongen
kom nu toch
en geef het op
hij sleurt en trekt –
van de zetel
dan de grond op
(mijn bekken)
één hand rond zijn neus
een arm rondom zijn keel
en dan –
ik trek zijn hoofd om
in een ruk
zijn hoofd om
als bij ganzen

ik hoor het kraken
van zijn nek

en dan gedaan, hij
geeft het op
zijn lijf zakt slap
neer voor mijn
voeten.
mijn handen, heel mijn
lijf, alles stinkt
naar bloed en natte hondenvacht

het beest naast mij.

wat moet ik doen –

ademen

een vuilniszak

misschien
een vuilniszak
zijn lijf snel in
een vuilniszak

en dan – waarheen?

de tuin in, dan
begraven

ik loop naar buiten.
doorheen het donker
regent het
de grond is koud en nat en hard
de spade moeizaam
door de zoden
ik steek ik stamp
hagel kogelt
in mijn nek, mijn
lijf doorweekt van
zweet en regen
de zak de put in
gauw die zak de
put nu in.

en ik sta daar dan.
te hijgen.

kijk om.

veeg mijn nat gezicht
halfdroog, het
snot onder mijn neus
aan beide duimen

niemand hier te zien

alleen het licht
nog uit de living
het beest is dood
de stilte na het blaffen
ik hijg ik hoest
ik spuw nog eens
de hagel slaat en
blijft maar slaan

blijft maar slaan
blijft maar slaan
blijft mij slaan

ik loop het huis om
zie de plek
waar hij aangereden is
bloed op het asfalt
alles bijna weggespoeld

zoontje die de deur
heeft laten openstaan.

ik ga het huis weer in
drink de fles leeg
val op mijn bed
in slaap, de kleren
aan.

2.

als ik 's morgens opsta
staat hij naar
het bloed te kijken
de plekken op de zetel

het spoor loopt
heel het huis door.

waar is hond
vraagt hij – dood
zeg ik
hond is dood
begraven naast
het tuinhuis
de voordeur stond nog
open – hond
de straat op

en gedaan, zegt hij.

hij loopt de tuin in.

ja, zeg ik. gedaan.

vooruit naar school.

hij knikt en hij verdwijnt.

ik prik, ik vloek, ik ben
te laat voor 't werk

als ik straks naar huis ga
neem ik hem een katje mee.

3.

die nacht lig ik
wakker in mijn bed
man ligt naast me
ligt te slapen

lig te kijken hoe hij slaapt
het deinen van de dekens
het draaien van zijn darmen

waar haalt die man die slaap

ligt hele dagen
in zijn bed

deinen van de dekens
trekken van zijn armen

wat heeft die man een slaap.

4.

in de dagen die volgen
maak ik veel meer
fouten dan normaal
ik weet niet wat het is
ik tel zes keer spruiten
in plaats van twee
tik verkeerde codes in
geef meer of minder geld terug
als de kas niet klopt
steek ik toe
dat duurt tijden voor er iemand
erg in heeft

ik sta voor de rekken –
te kijken.

pak een fles, draai ze open
drink er gulzig van.
dat is de eerste keer.
ik schrik er zelf van.
dat heb ik vroeger nooit gedaan

ik drink nog eens.

ik kijk. links. rechts.
niemand die het ziet.
drink. ik lach.

wat ben ik aan het doen?

ik veeg het vocht af van mijn mond
haal diep adem
zet de fles weg
ga vrij vrolijk aan het werk.

boter suiker
boter suiker
thuis geen woord
een man die slaapt
een zoontje dat zijn
kat niet wil
boter suiker
brood gesneden
vuilzak, dagblad
detergent en
'njour madame
twee kleefband, zout en
twaalf dozen melk
en zoon josée?
fruitsap fruitsap
thuis nog – bonen
in congé – nog bonen
bij gerard? – nog bonen
ja gerard – bonen wortels diepvriesprei
dopt hij vraagt ze
visfilet
wat zegt ge vraag ik ijskreeam frisco
kotelet: twee kilo vriespak vraag
of hij nog dopt zegt ze
erwten erwten
ja, hij dopt nog koffiefilters ongebleekt.

5.

doet iets
doet iets
doet toch iets
godverdomme doet iets
ge ligt daar als een zak
een dweil een schotelvod

dag en nacht
het maakt niet uit
dat is bijna twee jaar
gerard

en ik klop dubbel shiften
en hier thuis verroert er niets
gij slaapt
ge ligt te slapen
dag aan dag
ligt gij te slapen
ge ziet naar niemendalle om
naar het huis niet
of uw zoon
ge ziet nog naar de kat niet om
al zat ze bovenop uw kop
ik hou het niet meer uit gerard
ik werk mij krom
werk mij kapot
en gij daar slaapzak blijft maar liggen
zonder ook een klop te doen

schuift maar alles in mijn nek gerard
zuigt mij maar leeg
kom
doet maar
blijft maar liggen, gij
schoon voorbeeld voor uw zoon
laat moeder maar gaan werken
laat moeder maar de was doen
de rekening betalen, de hof omdoen
want moeder wordt niet moe
moeder wordt niet moe.

6.

geen twee weken later
tampons, choco
nagellak, dissolvant
oorwatten
shampoo, haarlak ultra
schuurspons, kalktablet
mister clean
pa is weg
zegt plots iemand
ik kijk van de rolband op

zoon staat daar voor mij.
zoon. zoon.
zoontje toch.
hij is nat, doorweekt
door de zomerregens
hiernaartoe gefietst.
pa is weg, zegt hij.
vertrokken met farid.

ik bekijk hem.

hoe lang –
al van deze morgen
nog zijn ze niet terug
moest een lift geven zei hij
tot seffens
ben direkt weer thuis

farid vraag ik.

josée uw kas
hoor ik iemand roepen –
maar ik ben al weg.

thuis
geen man te zien.
de auto weg.

uren sta ik op de uitkijk

loop de straat op
ga weer binnen

wat is hij bezig

farid, godverdomme

wat is hij bezig
wat is hij bezig

zoon zit binnen voor tv
er is een nieuwsbericht
een overval hier zeer dichtbij

ik schenk er eerst geen aandacht aan.

ik loop weer buiten

zie ze komen
loop weer binnen

gerard gij godverdomse stommerik

een supermarkt vlakbij –
ik zet het toestel af.
de smeerlap.

zoon zit daar.
we kijken naar elkaar.
smeerlap, zeg ik
als hij de kamer binnenstapt

wat heeft dat opgebracht
wat heeft dat opgebracht gerard
genoeg, zegt hij

genoeg?

straks staan ze voor uw deur gerard
een auto gepikt
in brand gestoken
een hold-up
gewapenderhand
die kassières hebben in hun broek gedaan gerard.

ze zullen ons niet vinden.

farid is de eerste
bij wie ze zoeken man
en daarna bij u.
een supermarkt godverdomme
ge hadt evengoed aan mijn kas kunnen staan.

gij wou geld zien, zegt hij
gij wou geld zien.

ik sla hem
vlak in het gezicht.
zo niet man. zeg ik hem.
zo niet.

7.

's nachts maakt man me wakker
ligt op mij
op mijn rug
haakt in mij
beukt in mij
uit mij
aan mij
op mij
in mij
over mij
tegen mij
op / af / heen / weer

bij elke beuk het zuchten van
mijn longen onder het gewicht
gezicht diep in het kussen

zijn kleffe kussen in mijn nek.

als hij klaar is
draait hij van me weg
en slaapt.

ik sta op.
geef over.

ik doe mijn kleren aan.
trek de stad in.

8.

het regent.

ik loop
straat uit, wijk door
stad in.

het is nacht
vuilniszakken
aan de huizen

ik zweet
ik ween
ik loop

regen die geelkleurt in het straatlicht
kieren plakken aan mijn lijf

mijn haren nat
in mijn gezicht

stelplaats, steenweg
ringlaan, hoogstraat

ik loop, blijf lopen
blijf steeds lopen
kijk rondom mij
sta stil.

ik blijf staan
heel de stad
nog in beweging
draait om mij heen
straten, lichten
auto's ook
mensen gaan aan mij voorbij
draaien, blijven draaien
slaan zich om en door mij heen
ik sta hier niet
denk ik

ik loop een café in
bestel drank
de barman laat me
niet op zijn stoffen barkruk zitten
uw kieren zijn doorweekt
(mijn rok, mijn ondergoed, mijn kousen)

ik zal wel blijven staan, zeg ik.

ik leg mijn handen op de toog
ze zijn nat en zetten
rondomrond een wasem af
van warmte.

ik bestel opnieuw.

tussen de tafels
wordt nog gedanst
een koppel
dat zich met moeite overeind houdt
ik kijk

ze zijn zo oud als ik
denk ik

in haar nek neuriet
de man zo goed hij kan
het liedje mee.

zijn kleffe kussen in mijn nek.

ik kijk, ik wacht
ze gaan weer zitten
iemand lacht

ik drink op
en ga naar huis.

9.

als ik de straat in loop
zie ik lichten
combi's, uniformen
ik mag niet door

ik woon daar, zeg ik hen.

ze nemen me mee
zeggen niks
vragen papieren
wat ik daar doe nu, op dit uur

in een combi
zie ik mijn zoon.

hij is alleen.

we kijken naar elkaar
en huilen.

die nacht slaapt zoon
in mijn armen
in zijn bed.

zijn lijf tegen mijn lijf
mijn vlees, mijn bloed
een lijf van veertien jaar
zijn gave vel, zijn

stugge haar. mijn adem
in zijn nek.

ik voel de warmte tussen ons.

ik neem hem vast – vaster.
druk hem tegen mij aan.
streel mijn handen langs zijn wang.

ik voel de slagen van zijn hart.

hij slaapt.

10.

het wordt dag.
we worden wakker –
blijven de hele dag in huis.

niks werk.
niks school.
we spreken weinig.

we kijken televisie.

zijn vader wordt veroordeeld
maar hij gaat niet kijken
gaat hem niet bezoeken.

nu is het duidelijk, zegt hij.
nu is het gij en ik.
wij tweeën, zegt hij.
ja, zeg ik, wij tweeën
en ik pak hem vast
om hem nooit te lossen.
mijn hele lijf wordt warm
en ook het zijne,
zoontje, zoontje toch.

we lachen –
we kijken naar mekaar
en lachen.

die middag trekt de lucht
breed open.
we gaan de stad in

met zijn twee
ik voel hoe licht
over mijn gezicht
heen stroomt.

mijn zoon naast mij

we lopen
stelplaats steenweg
ringlaan hoogstraat

de wind doorheen mijn haren
mijn handen rood
en warm

tussen de mensen, langs de
straten – lopen wij

zoon loopt een dierenwinkel in
wacht hier, zegt hij
komt weer buiten met
kattenbak, luizenbandje
speelgoedmuis
voor de poes, zegt hij
ja, zeg ik. ik lach.

we kopen schoenen, kousen
ondergoed. een nieuwe jas –
voor mij.
we lopen langs de mensen heen
alsof ze er niet zijn

*alleen wij twee
zoon en ik.*

een uurlang staan we in de dumpshop –
rond te neuzen, de veelheid van
de goederen, we eten gauw
twee chocoladen letters.
betalen later aan de kassa
hun lege wikkel van karton.

in het donker gaan we
weer naar huis
plastic zakken aan de hand
de overdaad, de lichten van de auto's

's avonds – in de krant
staat een bericht:
perceel voor vakantiewoning
goed gelegen, uitzicht
over de ardennen.
ik bel, het is nog vrij.

ik kijk om mij heen.

zoon speelt in de zetel met zijn kat.

ik besef: dit is mijn kans
mijn kans op een leven met mijn zoon.
ik zeg ja ik neem het.

11.

hij is zo klein
als hij geboren
wordt –
nauwelijks twee kilo
als ik hem in
mijn handen krijg
mijn lijf
lacht en zingt en gloeit
mijn gezicht en ogen
één zweet en snot
hé klein ventje

het is alsof hij smelten
gaat tegen mijn
warme lijf
zo klein en broos

het hoopje moet achter
glas zegt de dokter
hoelang?
weken maanden
ik wil bij hem zijn
zeg ik
laat hem niet los

dagen
kijk ik naar mijn zoon
die bijna onbeweeglijk
in het bakje ligt

mijn vlees, mijn bloed

plots besef ik
ik ben moeder
ik ben een moeder
zijn moeder.

12.

samen lopen we
de steenweg af
achter de hekken
staan caravans op de kiezel
koop hier!
staat er
zoon loopt het terrein op
voelt aan de klinken
of de cabines los
zijn
samen kiezen wij
ons model

comtesse 2000

kookplaat, zitbank, nieuwe banden
kachel, koelkast, verzinkte dissels, luifel
voor de deur, uitritsbare voortent
toilet en slaapcompartimenten – reservewiel

schotelantenne weggeefprijs

zoontje is meteen verkocht.

het perceel
is maar een voorschoot groot
maar groot genoeg
voor de cabane
het helt naar beneden af
daarachter
weiland, koeien, beekjes
ochtenddauw
beneden in het dal
het dorp de kerk
de lucht kleurt zilver,
helder, pakt mij op de
longen

de grond heb ik op zijn naam
laten zetten
dat pakt zijn vader niet meer af.

we gaan naar binnen.
eten.
een interieur dat stinkt
naar pledge
we kleppen minutenlang
met deur en klappraam
om de geur eruit te krijgen
gaan weer buiten.
in een tuinstoel
in de zon
vul ik kruiswoordpuzzels in
zoon gaat wandelen
loopt tot op de camping
maakt vrienden
het doet hem goed
dat kan ik zien.

zo gaan de weken.
zoon loopt school
ik werk
op zondag trekken we
naar de caravan.
ons paradijs
wij tweeën

13.

tijdens de week
achter de kassa
sta ik scherper dan voorheen
het vrolijke gekwetter
van klanten en kassières houdt
me alert
al beter met het been madame verbeeck?
de rug, de jicht, de handen?
de bruistabletten voor uw tanden?

's avonds hangt mijn zoontje
op de parking rond
schopt ballen naar de muren
wacht er tot ik buitenkom.

soms zijn er ook vrienden
die snel verdwijnen als ik
op mijn jongen roep.

een keer zie ik zo
hoe zoon nog gauw
een peuk uittrapt
rookt gij vraag ik
soms zegt hij het is de moeite niet.
goed zeg ik, en ge wordt
groot.
ja, zegt hij, dat zal wel.

samen lopen we naar huis
hij gaat naar zijn kamer
om er te studeren
ik breng hem te eten
zit voor tv en drink een glas

vaak val ik laat in slaap
het toestel voor mij
dat blijft spelen
zoontje dekt me dan steeds toe
legt de poes neer op mijn voeten
zet de televisie uit
en kruipt zelf zijn bed in.

14.

vroeg op een ochtend
schieft ik wakker
de herhaling van het nieuwsbericht
op de tv – schettert luid
ik heb het koud. de fles is leeg.
op de kamer van mijn zoon
brandt nog steeds een licht.

als ik zijn deur opendoe
kijkt hij mij met grote ogen
aan. onder zijn koptelefoon
luistert hij naar muziek
zijt gij nog op?
ik ben niet moe, zegt hij.
ik wel, zeg ik, ga maar slapen.

niet teveel drinken, moeke
zegt hij
als ik de deur weer dicht wil trekken.

ik kijk naar hem.

neenee.

zeg ik.

in de badkamer
kijk ik in de spiegel –
en zie er voor het eerst
mezelf
hoe ik echt ben
de wallen om mijn ogen
mijn uitgezakte wangen
mijn neus die groter wordt.

ik ga de living in
haal alle flessen weg
giet ze door de gootsteen

godverdomme zeg ik
het is nog niet te laat

het is nog niet te laat.

ik neem een douche.
sta een uurlang onder
het stortende water
– gewoon te staan

pas als het water allang
koud is
droog ik me af.
ga slapen.

morgen werken.

15.

niet lang daarna
kom ik op een ochtend
wat te laat
op het werk.

de directeur wacht op u
zegt iemand

ik denk meteen
een sanctie

ik klop aan, ga binnen
hij zegt ga zitten

en dat ik chef de rayon
mag worden als ik wil

droge voeding

ik weet dat ge het geld
gebruiken kunt
zegt hij.

inkoop
schikking
reklaambeleid

ja, zeg ik, natuurlijk.

goed, zegt hij.
de dossiers.

16.

tijd gaat voorbij.
ik werk later 's avonds
's morgens vroeger

mijn zoon wordt groot
gaat vrijdags al op
eigen houtje met trein
en bus en lopen
naar de caravan.

laat op zaterdagavond
rij ik met de wagen
naar het terrein
zoon zit op de camping
of kijkt tv.

we eten.
gaan slapen
brengen de zondag
samen door.

op een avond
na het werk
start mijn auto niet.
het is laat en koud
pechverhelping heb ik niet
maar naast mij
stopt een auto.
het is andré.
de sous-chef
die me naar de ardennen brengt.

ik vraag hem binnen
voor een glas.
zoon zegt niks.

we zitten met z'n drieën
in de caravan.

hij rijdt naar huis.
merci, zeg ik nog eens.
geen probleem – zegt hij.

die week nodig ik
de sous-chef uit om bij
mij thuis te komen eten.

als bedanking.
fijn, zegt hij.
dan hoeft ik niet zelf te koken.

zoontje is niet thuis
bij vrienden.
16 is hij intussen.

ik licht helemaal op
die avond.
als hij naar huis gaat
kust andré me
rakelings langs mijn mond.

zoon heeft het gezien
komt net binnen.

goeienavond, zegt hij.

en als hij weg is, pakt
zoon me vast, omhelst mij
ik ben blij voor u moeke
zegt hij.

en gaat naar z'n kamer.

zoon –

zeg ik

ge zijt een pracht
van een mens.

ik weet het,
lacht hij.

17.

als ik de week nadien
op het terrein aankom
staat er nog een caravan.

een oud geval,
wat rommelig
de lichten branden
ik denk,
hij heeft vrienden
op bezoek.

nee, zegt hij, die is
voor mij.
gekregen, zegt hij
van die hollanders
op de camping.
dan hebt gij uw eigen
plek. voor met andré.
en ik de mijne.

maar met andré –
zeg ik –
toch niet, dat is toch niet –

en als ik eens vrienden
wil logeren moeke
of 's avonds laat wil risken

okee, zeg ik
mij goed.

die nacht lig ik
voor de eerste keer
alleen in de caravan.

ons paradijs

ik slaap pas
heel laat in.

18.

in de weekends die volgen
zit hij altijd
in zijn caravan
ik zeg hem zoon
dat is niet goed
het is hier koud
het lekt hier binnen
ge komt hier bijna nooit meer buiten.

moeke –
zegt hij dan.

zijn eten breng ik aan
zijn deur.

er zit veel volk
ik vraag of zij ook iets
willen eten – non merci
madame
de deur weer dicht.

zo gaat het zondagen lang.

19.

na een weekend
is er ingebroken
in ons huis

de achterdeur staat open

juwelen
de microgolf
de stereo

bij mij niks weg
zegt zoon.

hij gaat naar zijn kamer.
ik sta daar.
alleen.
in de keuken bij die
open deur.

20.

op een avond
sta ik laat
de was nog te sorteren
vind
in een broek
die ik van zijn kamer nam
een plastic zakje
met bruine blokjes
die lekker ruiken.
ik voel eraan
het is hars – iets
dat snel verbrokkelt
ik proef – spuw het uit

mensen toch.

wat is me dat.

hoe komt hij daaraan
met wie pakt hij dat spul

ik heb een gevoel
of ik een bodemloos

gat inval.

de hele nacht
lig ik wakker
in mijn bed.

sta op.
ga kijken op zijn kamer.
hij slaapt.

ik kruip mijn bed weer in.
wacht tot 's morgens

hij gaat naar school
ik meld me ziek
blijf thuis
doorzoek alle kamers –

vind niks.

op het toilet
merk ik voor het eerst
hoe uit het pleisterwerk
hier en daar kalk is
losgekrast.

hoe dat komt
dat weet ik niet.

hij komt thuis
ik spreek hem aan
heb het zakje in mijn hand.
wat is dat
vraag ik hem

dat is mijn shit
zegt hij
ik zocht hem al.

ik heb hem gevonden
zeg ik
dank u wel
zegt hij
en hij neemt het zakje
uit mijn hand

ik wil geen verslaafde in mijn huis

zeg ik

moeke dat is cannabis
iedereen rookt dat
daaraan raakt ge niet verslaafd.

en hij is weg
laat mij daar staan.

ik ga hem achterna
bons tegen zijn deur
zit gij dat te roken
heel het weekend in uw caravan
met die hollanders erbij

ik rook allang
– voor die hollanders er waren

waar haalt ge dan dat spul?

op school – zegt hij
op school – en al hoe lang?

een jaar of vier.

gij gaat daar weg
roep ik door de deur
gij gaat daar morgen weg

en dan zwaait hij plots
de deur breed open
ik blijf zitten waar ik zit
stel u niet aan.

de deur weer dicht.

ik durf hier met niemand
over spreken.

die avond val ik
huilend van de angst in slaap.

21.

's nachts
zit hij op mijn bed
neemt mij vast.
ik word wakker.
hij excuseert zich voor daarstraks
zegt dat hij begrijpt dat
ik bang ben.
het is niks, moeke, zegt hij
het kan geen kwaad, ik
weet toch wat ik doe.

ik hoop het, zeg ik.
en hij kust mij op mijn
voorhoofd. ga maar
weer slapen, zegt hij

en denk eraan:
't is wij tweeën,
gij en ik.

ja, zeg ik.

maar in de weken die volgen
vind ik
druppels bloed op het
linoleum achter zijn
kamerdeur, pillen, losgekrabde
pleisterkalk, een
koffielepeltje, verkoold
onder zijn bed.

de sporen die het achterlaat –

ge zijt ons hier kapot
aan het maken
zoon
beseft ge dat
gij en ik
wij tweeën.

ge zaagt mens
zegt hij
en hij duwt mij
uit de weg
stapt gewoon naar buiten.

ik haal er de politie bij
roep ik nog
maar het deert hem niet

ik sta daar
blijf daar achter
vloek, tier, roep
ween, weet niet wat
te doen.

en voor het eerst in
maanden, jaren
denk ik aan zijn vader.
ik trek schoenen aan,
een jas, ga ernaartoe.

maar als ik halverwege ben
keer ik op mijn stappen terug.
dit is tussen ons, mijn zoon
wij tweeën, gij
en ik.

als ik thuiskom
staat hij met de televisie
in zijn armen
naar de kat te blazen
chchchch! chchchch!

ik zeg
wat zijt gij van plan

ik heb geld nodig
en dat rotbeest laat mij
hier niet buiten
chchchch!

ik laat u ook niet gaan
zeg ik, zeker niet met
mijn tv
hij duwt mij, ik grijp
naar de draad van
het toestel – een slag
hij valt
met neus en lippen
bovenop de televisie
bloed uit neus en mond

hij staat weer recht
en met een kracht
die ik niet van hem verwacht
slaat hij zijn vuist vol
in mijn gezicht
stampt mij – in de buik
ik heb bruin nodig, zegt hij
hij duwt hij weent hij
slaat nog eens
ik val
mijn hoofd tegen de tafel
even
verlies ik het bewustzijn.

als ik bijkom
(mijn lijf: van lood)
zie ik
hoe hij zijn arm
afbindt en op zijn
aders slaat

uw armen staan vol
litttekens
ja, zegt hij.
ik heb het nodig.

ik ben bang, zegt hij
ik kan niet slapen zonder
de beesten kruipen over mij
hier allemaal kleine beestjes
hij snuft
hij tikt tegen de naald
de prik, het spuiten
ik sluit mijn ogen.

moeke, help me toch met leven
zegt hij – hij kijkt mij aan.
(zijn ogen!)
en dan – een flash
door heel zijn lijf
ogen dicht, een zuchten
hij lacht
het werkt.

het bruin werkt altijd, zegt hij.

het lijkt
– plots –
of alles om mij wegvalt.

alles.

er is niks meer.

ik neem hem in mijn armen
wieg zijn opgeschoten lijf
alles komt goed zoon
alles komt goed.

22.

ik loop mezelf te pletter.
dokters rechters politie ontwenningkliniek
help mij
help mijn zoon

dagen weken maandenlang

uw zoon is niet geestesziek
hij kan niet worden opgenomen
volgens de wet op collocatie

uw zoon is minderjarig
drugsbezit wordt niet vervolgd
in onze instelling zijn geen bedden vrij
maar hij slaat mij
hij besteelt mij
hij maakt ons kapot

wij kunnen u niet helpen mevrouw.

diep in de nacht
maak ik de berging leeg.
alles eruit
ik haal een logeerbed
en een emmer.

mijn zoon slaapt
in de zetel
hij heeft ik weet niet wat gepakt
ik sla in zijn gezicht
hij wordt niet wakker.

ik sleep hem
aan zijn voeten
door het huis
gooi hem in de berging
op het bed
bind hem aan de sponden
ik doe de deur dicht
en op slot.

ik wacht.

het duurt uren
voor hij wakker wordt
en dan snokt hij
begint te snokken
aan zijn armen
ik hoor hem roepen
kelen
van angst, van woede
van de pijn.

ik zit uren bij de deur
probeer hem gerust te stellen

ik geef hem elke nacht te drinken

alles komt goed
alles komt goed

hij brult dat hij
bruin nodig heeft en
wit en alles tegelijk
dat hij moet kotsen
dat hij moet schijten
dat hij moet douchen
dat hij zweet
dat hij het koud heeft
dat ik niet zijn moeder ben.

ik zit achter de deur
alleen
te wenen.

in de hoop dat het overgaat
in de hoop dat het ooit overgaat.

het duurt acht dagen
negen nachten
voor hij stil wordt.

de negende ochtend
maak ik hem los.
hij is rustig
ik zeg: zoonlief
ge zijt bang, ge zijt zwak
wij gaan naar het ziekenhuis.

goed. zegt hij.

hij stapt wankel
aan mijn arm
de auto in.
we rijden de wijk uit
de stadsring op
en daar doet hij het:
gooit zijn portier open
en rolt zich uit de auto
voor ik kan stoppen
is hij al weg,
de berm in, waarnaartoe.
ik weet het niet, ik
loop hem doelloos achterna.
blijf staan.
vloek.
huil.

23.

weken later staat hij
's nachts plots aan mijn bed
zo stoned als wat
te zwaaien met een mes.
dat ik mijn bed uitmoet
hem geld moet geven.

dat doe ik niet zeg ik.

ik snij subiet uw keel hier over.

ik geef hem geld.

ik kan niet meer.

van nu af aan
komt hij bijna dagelijks –
om geld.
waar hij slaapt
dat weet ik niet.

hij haalt het huis leeg
om alles te verkopen
en het kan me niet meer schelen.

gij zijt mijn zoon niet meer
zeg ik
gij zijt iets anders
ik weet niet wat – een monster.

als hij bij zinnen is
zegt hij: zaag niet.
als hij stoned is –

ik zeg mijn werk op.

zit hele dagen thuis.

zijn achttiende verjaardag
verloopt als alle dagen
hij komt, slaat, pist
eist het geld
en gaat weer weg.
heeft geen benul van welke
dag dit is.

ik zie het hoopje vlees
ik zie hoe ik hem leven geef
nauwelijks twee kilo
in een bakje, achter glas.

ik ga verhuizen
zeg ik hem
waar gaat gij naartoe
ik heb mijn caravan.
zeg ik.
niet meer
de caravan is weg
de grond heb ik verkocht
en het geld, vraag ik –

ik kijk hem aan
sla hem vlak in het gezicht.

en dan begint het.

hij slaat mij,
klopt mij
stampst waar hij me
krijgen kan
bokst op mijn
borstbeen en mijn neus

gooit de hete frietketel
ik duik weg
het kokende vet
spat in het rond

mist mij rakelings.

gij wilt mij dood zoon
gij wilt mij dood.
gij maakt ons alletwee kapot.

stel u niet aan, zegt hij.
hij strapt, slaat, tikt,
prijkt, spuit – en hijgt.

in de loop van de avond
pakt hij nog pillen bij.
en nog. en nog.
valt in slaap in de zetel
wordt niet wakker om te pissen
pist gewoon daar in zijn broek.

ik zit.
en kijk.

urenlang
kijk ik
naar mijn vlees en bloed.

en dan doe ik het.

ik sta recht
haal een verlengsnoer
en leg het rond zijn nek.
ik trek de lus aan

hij reageert nauwelijks
een hik, een zucht
niet meer
ik trek de lus aan
neem zijn leven weg
en daarmee ook het mijne.

als hij dood is,
leg ik het snoer weer weg.
ik omhels hem
begin dan voor het eerst te wenen.

ik neem uw leven weer terug mijn zoon.

zo blijf ik uren zitten.
zijn lijf tegen mijn lijf

ik voel de warmte tussen ons.

streel mijn handen langs zijn wang.

ik voel de slagen van mijn hart.

hij slaapt.

ik sla een deken om hem heen

en bind werktuigelijk zijn handen
en zijn voeten.
om zijn hoofd
trek ik een vuilniszak.

de kat loopt langs mijn benen.
ze spint.

diep in de nacht
laad ik mijn zoon
de auto in
en rij naar de ardennen
ik rij diep een bos in.
sleur minutenlang met zijn lichaam
door de bladeren.
leg hem neer
laat hem achter.

ik loop naar de weg terug
draai me om

zie hem niet meer liggen.

ik rij naar huis.
blijf dagen wakker.
drink veel.

24.

dagenlang zit ik thuis – alleen
denk alleen aan zoon
ik zie hem spelen,
fietsen
hoe hij me hielp
hoe hij van me hield

en hoe hij daar nu ligt.

ik rij terug naar daar.
loop het bos weer in,
van het pad af
zoek naar waar hij ligt.

zoon zoon zoontje toch

ik sleur het lichaam
dichter naar het pad
zichtbaar vanop de weg.

ik leg u hier te vondeling
mijn zoon, maar niemand
wil u vinden.

ik kus doorheen de vuilniszak
uw hoofd

het huis is leeg.

ik ruim alles op.
pak in.
breng de kat naar het asiel.
ik ben alleen.
alles is kapot in mij.

het duurt nog dagen
voor iemand u er vindt.
een wandelaar die

de politie belt.

ze komen me halen
ik geef hen het snoer.

ik vertel hen alles.
ons hele verhaal.

ik maak me klaar voor jarenlange hechtenis
straffen
kan ook troosten zijn, denk ik.

maar

ze spreken ons vrij.

ze zeggen dat ze mij begrijpen.

vrij

alsof uw leven geen belang had zoon.

ik kijk om me heen.

ik ben alleen, lief.
alleen, met u in mijn kop

altijd gij
en ik

wij tweeën

zoon.

Z O O N

Z O O N

IS EEN MUZIEKTHEATERPRODUKTIE VAN
BRAAKLAND/ZHEBILDING

PREMIÈRE OP 4 MAART 2006
IN DE STADSSCHOUWBURG VAN MECHELEN.

STIJN DEVILLÉ (tekst & regie)
GEERT WAEGEMAN (compositie, muzikale leiding)

CHRIS LOMME (vertolking)

BERT BERNAERTS (trompet)
CHRIS CARLIER (contrabas)
STEF COLTURA (viool, mondharp)
RON REUMAN (drums)
STEFAAN SMAGGHE (viool, altviool)
KOEN VAN ROY (saxen)
GEERT WAEGEMAN (mandoline, keyboard)

ELS THEUNIS (dramaturgie & productie)
ADRIAAN VAN AKEN (dramaturgie)
RON DECKERS (administratie)

GLENDALANGUE
STEFAAN DE REZE
YOURI VAN UFFELEN (geluidstechniek)
DORUS DANEELS (logistiek, lichttechniek)
ILSE OOSTVOGELS (stage)

©Stijn Devillé, 2006 SABAM

met dank aan FABULEUS, Reynaert Theater
Malpertuus Leuven & iedereen van CC A. Spinoy
Mechelen.

BRAAKLAND/ZHEBILDING wordt structureel
gesubsidieerd door de STAD LEUVEN, de
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT en de VLAAMSE
GEMEENSCHAP.

INFO: BRAAKLAND/ZHEBILDING vzw
STAPELHUISSTRAAT 15
3000 LEUVEN

TEL – 016/226.345
info@braakland.be
www.inbreek.be